

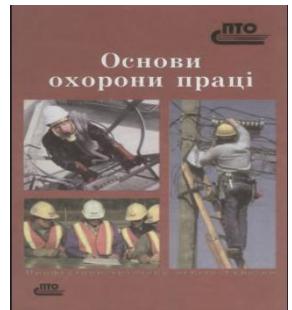
Тема уроку 1 Вступ. Зміст, поняття охорони праці.

Мета: оволодіти знаннями щодо вимог охорони праці сьогодні.

Не писати все, що виділено курсивом!!!

Рекомендована література:

- 1. Винокурова Л.Є., Васильчук М.В., Гамон М.В.** Основи охорони праці: Навчальний посібник для професійно – технічних навчальних закладів. – К.: Факт, 2005. – 350 с.
- 2. Винокурова Л.Е., Васильчик М.В.** Основи охорони праці: Підручник для учнів проф.-техн. навч. закладів. – 2 – ге вид. – К.: Вікторія, 2001. – 192 с.

Xід уроку

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів і засобів, що спрямовані на створення безпечних і нешкідливих умов праці.

Завдання охорони праці:

- ✓ вивчення умов праці, виявлення шкідливих і небезпечних чинників виробництва;
- ✓ розробка на основі наукових досягнень ефективних заходів щодо забезпечення здорової і безпечної трудової діяльності.

Методологічною основою курсу ОП є науковий аналіз умов праці, технологічних процесів, виробничого обладнання, робочих місць, трудових операцій, організації виробництва з метою виявлення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, виникнення можливих аварійних ситуацій. На основі такого аналізу розробляють заходи і засоби щодо усунення несприятливих виробничих факторів та створення безпечних і нешкідливих умов праці.

Праця – це цілеспрямована діяльність людини, в процесі якої вона впливає на природу і використовує її з метою виробництва матеріальних благ, необхідних для задоволення власних потреб.

З фізіологічної точки зору праця – це витрати фізичної і розумової енергії, але вона є необхідною та корисною для людини.

Умови праці – це сукупність факторів виробничого середовища і трудового процесу, які впливають на стан здоров'я і працевдатності людини у процесі праці. Умови праці поділяють на:

оптимальні (за яких на організм працюючого не завдають впливу жодні з факторів виробничого середовища і трудового процесу);

допустимі (за яких на організм працюючого в незначній кількості в процесі праці впливають факторів виробничого середовища і трудового процесу)

НАПРИКЛАД: бухгалтера, студенти, тощо;

шкідливі (за яких на організм працюючого постійно в процесі трудової діяльності впливають шкідливі фактори виробничого середовища)

НАПРИКЛАД: працівники фармацевтичних підприємств, хімічних лабораторій, Cool-центрів, тощо;

екстремальні (за яких на організм працюючого в процесі трудової діяльності можливий вплив вражаючих факторів виробничого середовища)

НАПРИКЛАД: пожежники, промислові альпіністи, міліціонери, тощо.

Виробниче середовище – це середовище, в якому людина здійснює свою трудову діяльність.

Ризик – імовірність заподіяння шкоди з урахуванням її тяжкості. Недопустимий ризик – імовірність ушкодження здоров'я працівника під час виконання ним трудових обов'язків, що обумовлена ступенем шкідливості та небезпечності умов праці та науково-технічним станом виробництва.

Виробничий ризик – імовірність заподіяння шкоди залежно від науково-технічного стану виробництв.

Стан охорони праці сьогодні Ви можете переглянути, зайшовши за посиланням:

https://www.youtube.com/watch?v=BEKsMA2v_SQ

<https://www.youtube.com/watch?v=BGiiUcZgoo>

Д/З: Дайте відповіді на наступні питання:

- 1) В чому полягає мета курсу охорони праці.
- 2) За наведеною класифікацією умов праці до якого класу Ви віднесете посаду адміністратора?

Тема уроку 2 Законодавство з охорони праці

Мета: оволодіти знаннями, щодо основних законодавчих актів з охорони праці.

Xід уроку

Законодавство України про охорону праці складається із: Закону “Про охорону праці”, “Кодексу законів про працю України”, Закону “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”, Закону України “Про пожежну безпеку”, “Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97)” та інших нормативно-правових актів, які регулюють взаємовідносини між різними суб’ектами права у сфері охорони праці.

Основоположним документом в галузі охорони праці є:

1. Закон України «Про охорону праці» визначає положення щодо реалізації конституційного права громадян на охорону їхнього життя і здоров'я в процесі трудової діяльності, регулює за участю відповідних державних органів відносини між власником підприємства, установи й організації або уповноваженим ним органом (далі – власник) і працівником з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і встановлює єдиний порядок організації охорони праці в Україні.
2. У “Кодексі законів про працю України” визначається правове регулювання охорони праці у главах “Трудовий договір”, “Робочий час”, “Час відпочинку”, “Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю”, “Праця молоді”, “Праця жінок”, “Охорона праці”.

3. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” регулює відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначає відповідні права та обов’язки державних органів, підприємств, установ, організацій і громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідемічної служби і здійснення державного санітарно-епідемічного нагляду в Україні.
4. Закон України “Про пожежну безпеку”, визначає економічні, загальні правові та соціальні основи забезпечення пожежної безпеки на території України, встановлює відносини юридичних і фізичних осіб, державних органів з пожежної безпеки незалежно від виду їх діяльності та форм власності. Закон встановлює обов’язки установ, організацій, підприємств і громадян щодо забезпечення пожежної безпеки, а також обов’язки й права державного пожежного нагляду.
5. “Норми радіаційної безпеки України” встановлюють два принципово відмінні підходи до забезпечення протирадіаційного захисту – перший передбачається для усіх видів практичної діяльності за умов нормальної експлуатації індустріальних та медичних джерел випромінювання, другий – при втручанні, що пов’язано з опромінюванням населення за умов аварійного опромінення. Крім того, “Норми радіаційної безпеки” встановлюють три категорії осіб, які зазнають опромінення та визначають ліміти доз та допустимі рівні іонізуючого опромінення.
6. Міжнародне законодавство про охорону праці являє собою систему міжнародно-правових актів, спрямованих на захист працівників від професійних ризиків. Цей термін Міжнародне бюро праці визначає як “джерело небезпеки для життя і здоров’я працівника, з яким він стикається у виробничому середовищі під час виконання ним своїх виробничих обов’язків”. Закон України “Про охорону праці” забезпечує перевагу норм міжнародних договорів і угод, в яких бере участь Україна, над правовими нормами законодавства України. Тобто, коли міжнародним договором або угодою, в якому бере участь Україна, передбачені більш високі вимоги до охорони праці, ніж ті, що передбачені законодавством України, то виконуються правила міжнародного договору або угоди. Ця норма застосовується до всіх договорів, в яких бера участь Україна незалежно від їх форми і назви – договір, угода, конвенція, пакт, протокол або інші форми і які були ратифіковані Верховною Радою України.

Д/З: Дайте відповіді на наступні питання:

- 1) Які існують види відпочинку?
- 2) Наведіть всі види державних свят та вкажіть кількість днів, передбачених на відпочинок відповідно до Закону України «Про відпустки»

Фото конспектів надсилаєте в прикріплених файлах на електронну адресу:

Soldatenko.olga@ukr.net